

Crònicateatre

Societat còmplice, de nou

Jordi Bordes

Barcelona

El gran mèrit del muntatge *Onze.Nou CATorze (1714)* és la seva capacitat de sumar. Perquè, allà on van, busquen la implicació de corals o grups de teatre amateur per completar el quadre. Això converteix la proposta cultural en social de manera directa, des dels mateixos assaigs. Pere Planella ha tornat a sumar amb Víctor Alexandre, amb qui ja van construir un espectacle anterior amb un to marcadament de denúncia sobre el poder dels organismes de Madrid sobre Catalunya (*Èric i l'Exèrcit del Fènix*, Teatre Auditori de Sant Cugat, 2007). Ara, el punt de mira és l'atac de les tropes borbòniques de Felip V a les muralles de Barcelona, l'11 de setembre de 1714, que tan clar marca el títol. Representat, fa unes setmanes a El Born Centre Cultural, l'equip artístic ha tornat per traslladar-se al claustre del convent de Sant Agustí, un punt tràgicament recordat en aquella defensa impossible.

Com en altres títols sobre aquesta derrota, el punt d'atenció és en els menestrals que van posar el cos i la vida per intentar aturar el setge. Els personatges històrics (Casanova, Villarreal,

Pla general de la funció 'Onze.NouCATorze' de dijous al vespre, al convent de Sant Agustí ■ AINA JUNOSA

El muntatge uneix els que van defensar la ciutat el 1714 amb els que defensem avui el dret a decidir

Felip V...) sonen de teló de fons. El drama a escena, doncs, el viuen uns personatges anònims i còmplices. La peça no amaga el seu to instructiu, com també va ser el cas de *Trifulkes de la Katalana Tribu* (TNC, 2012) en què Zitzània Teatre (també amb l'equip Pere Planella/Roger Cònsul i Víctor Alexandre) feia un viatge per la història de Catalunya. Llavors, com en aquest títol que ara està en repertori, es proposa un viatge en el temps. Així, es pot con-

traposar els iPhones amb els medallons i la pólvora, amb una evident topada còmica. També hi ha l'amor impossible (no explicarem el desenllaç, ara) de dos joves de tres segles de diferència. Un recurs experimentat ja en un altre viatge impossible: el d'*Un cau de mil secrets* (la Pedrera, 2009) entre un manobre que salva Gaudí de ser atropellat al metro i d'una alumna que visita la Casa Milà, un segle més tard. Sobre la peça, celebrar el re-

torn de veus com ara la de Feliu Formosa i Pep Cortés (fent de supervivent d'Almansa, ben oportunitat). I la introducció de les cançons que lidera Aina Sánchez. La cançó, generalment, commovedora, descriu els pensaments dels protagonistes. Quan la partitura és més èpica, s'hi suma la coral. Marc Balaguer (*Polseres vermelles*) fuig de tot orgull i actua al servei de la trama, entre còmica, fantàstica i èpica.

L'encert del muntatge és marcar el paral·lelisme entre els herois que van penjar a les muralles les banderes de "Lliures o morts" i el moviment d'aquests últims anys arreu del Principat, que reforça la demanda de poder tenir veu pròpia, ara sense necessitat de vessar sang en una guerra desigual. Si va ser majoritària la posició dels ciutadans en la defensa de Barcelona, també ara ho és en la demanda del dret a decidir. És evident que el muntatge té un marcat to militant, que mira de remarcar la capacitat de pacte i diàleg històricament de Catalunya. El discurs de l'Espanya absoluta no pot entendre aquesta voluntat de ser catalana. I si la societat que s'albirava per defensar la muralla era anònima, la que reclama ara, democràticament, tenir veu és còmplice. Entre els que es mobilitzen avui i els que hi van perdre la vida. ■

De Prometeu a l'economia

Sanchis Sinisterra construeix una comèdia-tragèdia a l'amfiteatre del Grec

J.B.
BARCELONA

El director del Festival Grec, Ramon Simó, reivindica la necessitat d'encarregar muntatges específics per a l'amfiteatre del Grec. Després de dos anys, es presenta *Bartolomé encadenado*, una peça en què Jose Sanchis Sinisterra s'inspira en la tragèdia grega per evocar el farmacèutic grec que es va suïcidar, quan érem al pic de la crisi, desesperat. En aquesta obra (escrita en castellà, "la seva llengua literària", comenta Simó)

s'engega en aire de farsa i va enfosquant-se fins a caure en una tragèdia. L'autor, de broma, li deia al director del muntatge, Antoni Simon: "M'he inventat un gènere nou, la comèdia-tragèdia, ja us espavilareu."

De fons, és una crítica al poder que pren les grans decisions en reunions semiclandestines: "Un aleiteig de papallona a l'FMI es converteix en una catàstrofe en les classes populars", comenta Simon. L'home encadenat, que amenaça de tirar-se al buit (Lluís Soler), és un antic economista que va voler desmarcar-se del cànon del poder i això li va significar la ruïna. Però un company seu, Hermes (el

L'actor Lluís Soler, encadenat dalt d'una columna abans de llançar-se al buit, en un assaig ■ JOSEP AZNAR

que transmet les ordres dels déus més poderosos), interpretat per Manuel Barceló, qüestionarà la vida del que avui es podria qualificar d'heroi idealista.

L'obra disposa d'una escenografia immensa. I és que el protagonista resta penjat dalt d'una columna d'uns sis metres d'un pont que queda a mig construir a causa de la crisi. També s'acompanya d'un treball audiovisual que esdevé discurs i no simple acompanyament. Per últim, el cor. Es tracta d'una quinzena d'actors acabats de llicenciar a l'Institut del Teatre. Després d'un mes de taller, van sumar-se als assaigs. L'obra estarà en cartell fins aquest diumenge. ■

